

## การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย Participation of Parents and Early Childhood Teachers in the Use of Digital Media by Preschoolers

ทิพจุฑา สุภิมารส สิงคเสลิต<sup>1</sup> ปุณณรัตน์ พิงคานนท์<sup>2\*</sup> วิสุทธิ์ ชันศิริ<sup>3</sup>

พัชรา ปานทองรักษ์<sup>4</sup> เพ็ญนภา วยเวก<sup>5</sup> และ นริศรา ระโส<sup>6</sup>

Tipchutha Subhimaros Singkasetit<sup>1</sup>, Punnarat Pingkhanont<sup>2\*</sup>, Wisut Khunsiri<sup>3</sup>

Patchara Pantongruk<sup>4</sup>, Pennapa Waiyawek<sup>5</sup> and Narissara Raso<sup>6</sup>

\*Corresponding author, e-mail: punnarat@srur.ac.th

Received: October 31<sup>th</sup>, 2023; Revised: April 21<sup>st</sup>, 2024; Accepted: April 29<sup>th</sup>, 2024

### บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย และ 2) การมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย ใช้วิธีการเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย จำนวน 255 คน และครูปฐมวัย จำนวน 135 คน จากโรงเรียนระดับปฐมวัย ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling technique) ให้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีความใกล้เคียงกันตามขนาดเมืองที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน และกระจายตัวไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศ

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองมีส่วนร่วมขณะที่บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล โดยผู้ปกครองอยู่ห่าง ๆ ในระยะสายตา และผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเมื่อบุตรหลานต้องการ การมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยไทย ครูคอยให้คำแนะนำเมื่อเด็กปฐมวัยต้องการ เด็กปฐมวัยใช้สื่อดิจิทัลโดยมีครูคอยกำกับดูแลตลอดเวลา และใช้โดยมีการกำหนดเป้าหมายเลือก และตัดสินใจร่วมกัน

<sup>1</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Assistant Professor in Faculty of Education, Surin Rajabhat University.

<sup>2</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Assistant Professor in Faculty of Management Sciences, Surin Rajabhat University.

<sup>3</sup> นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

<sup>4</sup> อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Lecturer in Faculty of Education, Surin Rajabhat University.

<sup>5</sup> เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการกีฬา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Officer in Center for Cultural and Sports Promotion, Walailak University.

<sup>6</sup> ครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Teacher in Demonstration School of Surin Rajabhat University.

**คำสำคัญ:** เด็กปฐมวัย การใช้สื่อดิจิทัล การมีส่วนร่วม ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัย

## Abstract

The purpose of this study was to study 1) the participation of parents toward the use of digital media in preschoolers and 2) the participation of early childhood teachers in the use of digital media in preschoolers. Data was collected using the survey approach, which included questionnaires.

The research findings were as follows: Parent participation toward the use of digital media in preschoolers; young children used digital media while their parent watching from distance, giving advices. Early childhood teacher participation toward the use of digital media in preschoolers; young children used digital media with teacher supervision. Setting goals usage, choosing and making decisions together.

**Keywords:** preschoolers, the use of digital media, participation, parent, early childhood teacher

## บทนำ

ปัจจุบันเด็กปฐมวัยเติบโตขึ้นมาในสังคมยุคดิจิทัลที่แวดล้อมด้วยเทคโนโลยีและการใช้สื่อผสมที่สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ จากการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 85 อนุญาตให้เด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 6 ปี ใช้เทคโนโลยี (Erikson Institute, 2016) การใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ ดีวีดี และเกม กับเด็กแรกเกิดจนกระทั่งถึง 8 ปี จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในเรื่องความคิด สติปัญญา และอารมณ์ แต่ต้องตั้งอยู่บนเงื่อนไขการใช้อย่างถูกวิธีตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก (NAEYC & the Fred Rogers Center, 2012) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเลือกเครื่องมือและสื่อผสมที่มีความเหมาะสม รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีที่ช่วยให้เด็กสามารถค้นคว้า สร้างโอกาส และต้องส่งเสริมให้เด็กมีทางเลือกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยีและการใช้สื่อผสมไม่ควรถูกนำมาแทนกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ลงมือทำ หรือประสบการณ์ที่หลากหลาย เด็กปฐมวัยเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและเข้าใจสัญลักษณ์ผ่านทางสื่อความหมาย เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังคงอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถคิดหาเหตุผลและยกเหตุผลขึ้นอ้างอิงได้ การจัดสภาพแวดล้อมที่แวดล้อมด้วยเทคโนโลยีจะมีประโยชน์สำหรับเด็กแต่ยังต้องมิกิจกรรมให้เด็กได้เล่น และอยู่ภายใต้การดูแลของผู้ปกครอง (AAP, 2016)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยในประเทศไทย โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยและครูปฐมวัยในประเทศไทยว่ามีส่วนร่วมในการใช้สื่อดิจิทัลกับเด็กปฐมวัยอย่างไร

## วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย

## ระเบียบวิธีวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูปฐมวัยเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยในประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง และครูปฐมวัยในประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ซึ่งมีบุตรที่กำลังเรียนอยู่ในช่วงชั้นอนุบาล 1 – 3 โดยจำแนกตามการอาศัยอยู่ใน เมืองขนาดใหญ่ เมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค เมืองขนาดกลาง และเมืองขนาดเล็ก ในประเทศไทย (สมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย, 2560)

2. ครูปฐมวัย หรือครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นผู้สอนอยู่ในช่วงชั้นอนุบาล 1 – 3 ซึ่งโรงเรียนอยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยแยกโรงเรียนตามขนาดเมือง คือ เมืองขนาดใหญ่ เมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค เมืองขนาดกลาง และเมืองขนาดเล็ก

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงใน สุธงษา ศรีไสย์, 2551, หน้า 132-133) โดยการหาขนาดตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนประชากรแน่นอนที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 390 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (non-probability Sampling) โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling technique) ดังนี้

1. เลือกแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้เกณฑ์การจำแนกเมืองจากขนาดประชากรในแต่ละจังหวัด ออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่ 1) เมืองขนาดใหญ่ 2) หัวเมืองหรือเมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค 3) เมืองขนาดกลาง และ 4) เมืองขนาดเล็ก

2. เลือกอย่างง่าย (simple random sampling) จังหวัดจากเมืองขนาดใหญ่ เมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค เมืองขนาดกลาง และเมืองขนาดเล็ก โดยสุ่มเลือกจังหวัดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดเมือง และกระจายกลุ่มตัวอย่างจังหวัดให้ครบทุกภาคของประเทศไทย ดังนี้ 1) เมืองขนาดใหญ่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร 2) เมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค ได้แก่ เชียงใหม่ ชลบุรี นครศรีธรรมราช 3) เมืองขนาดกลาง ได้แก่ มหาสารคาม พระนครศรีอยุธยา ลำปาง ฉะเชิงเทรา 4) เมืองขนาดเล็ก ได้แก่ พะเยา กระบี่ มุกดาหาร

3. สุ่มเลือกโรงเรียน จำนวน 16 โรงเรียน ดังนี้

3.1 โรงเรียนในเมืองขนาดใหญ่ คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์

3.2 โรงเรียนในเมืองศูนย์กลางระดับภูมิภาค จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ” โรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราชภูริวิทยาคาร) และโรงเรียนปทุมมานุกูล

3.3 โรงเรียนในเมืองขนาดกลาง จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฝ่ายประถม โรงเรียนสาธิตปฐมวัย สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนอนุบาลลำปาง และโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

3.4 โรงเรียนในเมืองขนาดเล็ก จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพะเยา โรงเรียนอนุบาลกระบี่ โรงเรียนอนุบาลมุกดาหาร และโรงเรียนอนุบาลสุพิชญ์

4. เลือกห้องเรียนอนุบาลระดับชั้นปีที่ 1 – 3 เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. เลือกผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีการใช้สื่อดิจิทัลในชีวิตประจำวันและ/หรือการเรียนรู้ และครูประจำชั้นของเด็กปฐมวัย ในสัดส่วน 2 ต่อ 1 คน คือ ผู้ปกครอง 255 คน ครูปฐมวัย หรือครูพี่เลี้ยง 135 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 390 คน ทั้งนี้ให้มีสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างมีความใกล้เคียงกันตามขนาดเมืองที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน และกระจายตัวไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศ

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ได้รับการพัฒนามาจากข้อมูลการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามมี 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถามฉบับสำหรับผู้ปกครอง และแบบสอบถามสำหรับครูปฐมวัย โดยลักษณะข้อคำถามและคำตอบทั้ง 2 ฉบับ จะมีประเด็นเนื้อหาเป็นแบบคู่ขนาน คือ มีข้อคำถามและคำตอบที่มีความสอดคล้องในประเด็นที่ศึกษาเหมือนกัน โดยจะแตกต่างกันในเชิงบริบทระหว่าง การมีส่วนร่วมต่อการใช้สื่อดิจิทัลในชีวิตประจำวันและการเรียนเมื่อเด็กปฐมวัยอยู่ที่บ้านสำหรับการถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนเมื่อเด็กปฐมวัยอยู่ที่โรงเรียนสำหรับการถามความคิดเห็นสำหรับครูปฐมวัย ทั้งนี้ แต่ละฉบับ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) แบบสอบถามฉบับผู้ปกครอง ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ มีคำตอบแบบหลายตัวเลือก 2) แบบสอบถามฉบับครูปฐมวัย ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ มีคำตอบแบบหลายตัวเลือก

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (content validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านปฐมวัย จำนวน 1 ท่าน เป็นผู้อ่านประเมินแบบสอบถาม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเท่ากับ 0.83

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง และครูปฐมวัย จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient alpha) ของ Cronbach (วิเชียร เกตุสิงห์, 2545) และ ค่า  $\alpha$  มีค่าเท่ากับ 0.77

#### การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครอง และครูปฐมวัยและ/หรือครูพี่เลี้ยง จากโรงเรียนที่เด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ จำนวน 16 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ โดยให้ผู้ประสานงานแต่ละโรงเรียนจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังกลุ่มไลน์ (Line) ของผู้ปกครอง และครูปฐมวัย โดยเปิดระบบการเก็บข้อมูลออนไลน์จนกว่าจะได้ครบจำนวน และครบถ้วนตามการจำแนกกลุ่มตัวอย่าง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยรายงานด้วยค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

### ผลการวิจัย

#### 1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย (n = 255)

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองขณะที่บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล พบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองขณะที่บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ใช้ โดยมีผู้ปกครองอยู่ห่าง ๆ ในระยะสายตา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมา คือ ใช้โดยมีผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเมื่อบุตรหลานต้องการ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้โดยมีผู้ปกครองคอยกำกับดูแลตลอดเวลา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อผู้ตัดสินใจเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือสื่อสังคมออนไลน์ ในสื่อดิจิทัลให้กับบุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่ผู้ตัดสินใจเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือสื่อสังคมออนไลน์ในสื่อดิจิทัลให้กับบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองและบุตรหลานร่วมกันเลือก จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา คือ ผู้ปกครองให้อิสระบุตรหลานเลือกเองเป็นบางครั้ง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และ ลำดับที่ 3 คือ ผู้ปกครองเป็นผู้เลือกให้กับบุตรหลาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อวิธีการพิจารณาเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือสื่อสังคมออนไลน์ ในสื่อดิจิทัลให้กับบุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการพิจารณาเลือกใช้แอปพลิเคชันหรือสื่อสังคมออนไลน์ ในสื่อดิจิทัลให้กับบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองร่วมดูและตัดสินใจเป็นบางครั้งตามโอกาส จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 ผู้ปกครองดูเองก่อนแล้วตัดสินใจเลือกเองทุกครั้ง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้โปรแกรมจำกัดการเข้าถึงของบุตรหลาน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจหลักในการอนุญาตให้บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล พบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่แรงจูงใจหลักในการอนุญาตให้บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความบันเทิง/พักผ่อน จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมา คือ การศึกษา จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และ ลำดับที่ 3 คือ ได้เรียนรู้โลกกว้าง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อกติกาการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับบุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อกติกาการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับ คือ บุตรหลานต้องทำภารกิจที่รับผิดชอบเสร็จก่อน จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ต้องทำการบ้านเสร็จก่อน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 และ ลำดับที่ 3 คือ กำหนดระยะเวลาในการใช้ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อการพูดคุยหรืออธิบายถึงคุณค่า/โทษของการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัล และเนื้อหาให้กับบุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการพูดคุยหรืออธิบายถึงคุณค่า/โทษของการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัล และเนื้อหาให้กับบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้ปกครองและบุตรหลานพูดคุยกัน/อธิบายค่อนข้างบ่อย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมา พูดคุยกัน/อธิบายบ้างเป็นบางครั้ง คือ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และ ลำดับที่ 3 คือ พูดคุยกัน/อธิบายทุกครั้งที่บุตรหลาน/นักเรียนใช้ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อผู้สอนหรือให้คำแนะนำปรึกษาการใช้สื่อดิจิทัล ในเชิงเทคนิคและเนื้อหา แก่บุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าคุณสอนหรือให้คำแนะนำปรึกษาการใช้สื่อดิจิทัล ในเชิงเทคนิคและเนื้อหา แก่บุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พ่อแม่/ผู้ปกครอง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 92.9 รองลงมา คือ พี่หรือญาติที่อายุมากกว่า จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ ลำดับที่ 3 คือ ครูหรือครูพี่เลี้ยง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

รูปแบบการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนแก่บุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าคุณการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนแก่บุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ส่งภาพ คลิปภาพการทำกิจกรรม ใบงาน แบบฝึก การบ้านหรืออัลบั้มงานของบุตรหลานให้ครู จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมา คือ ใช้แอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์เพื่อสื่อสารกับครูเรื่องการเรียนของบุตรหลาน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้สื่อดิจิทัลค้นหาความรู้เพื่อนำมาสอนบุตรหลานหรือให้บุตรหลานดูเป็นตัวอย่างหรือฝึกปฏิบัติตาม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อข้อกังวลต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอป ของบุตรหลาน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าคุณกังวลต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอปของบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ติดอุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 รองลงมา คือ การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 และ ลำดับที่ 3 คือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย/จิต จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9

## 2. ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยในการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย (n = 135)

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมของครูขณะที่นักเรียนใช้สื่อดิจิทัล พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าคุณมีส่วนร่วมของครูขณะที่นักเรียนใช้สื่อดิจิทัล มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ใช้โดยมีครูคอยให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการ และใช้โดยมีครูคอยกำกับดูแลตลอดเวลา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 รองลงมา คือ ใช้โดยมีการกำหนดเป้าหมาย เลือก และตัดสินใจร่วมกัน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้โดยมีครูอยู่ห่าง ๆ ในระยะสายตา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อผู้พิจารณาหรือเลือกใช้แอปพลิเคชัน และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ ในสื่อดิจิทัล ให้กับนักเรียน พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าคุณพิจารณาหรือเลือกใช้แอปพลิเคชัน และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ในสื่อดิจิทัลให้กับนักเรียน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ครูและนักเรียนร่วมกันเลือก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมา คือ ครูเป็นผู้เลือกให้กับนักเรียน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และ ลำดับที่ 3 คือ ครูให้อิสระนักเรียนเลือกเองเป็นบางครั้ง จำนวน 20 คน

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อวิธีการพิจารณาเลือกใช้แอปพลิเคชัน และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ ในสื่อดิจิทัลให้กับนักเรียน พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าคุณวิธีการพิจารณาเลือกใช้แอปพลิเคชัน และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ในสื่อดิจิทัลให้กับนักเรียน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ดูเองก่อนแล้วตัดสินใจเลือกเองทุกครั้ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมา คือ ดูและตัดสินใจเป็นบางครั้งตามโอกาส จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้โปรแกรมจำกัดการเข้าถึงของนักเรียน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อแรงจูงใจหลักในการอนุญาตให้นักเรียนใช้สื่อดิจิทัล (n = 135) พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าคุณแรงจูงใจหลักในการอนุญาตให้นักเรียนใช้สื่อดิจิทัล มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การศึกษา

จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 รองลงมา คือ ได้เรียนรู้โลกกว้าง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และ ลำดับที่ 3 คือ ความบันเทิง/พักผ่อน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อกิจกรรมการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับนักเรียน (n = 135) พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับนักเรียน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ กำหนดระยะเวลาในการใช้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมา คือ ต้องทำภารกิจที่รับผิดชอบเสร็จก่อน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 43 และ ลำดับที่ 3 คือ ต้องทำกิจกรรมการเรียนเสร็จก่อน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการพูดคุยหรืออธิบายถึงคุณค่า/โทษของการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัล และ เนื้อหาที่นักเรียน พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าการพูดคุยหรืออธิบายถึงคุณค่า/โทษของการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัล และเนื้อหานักเรียน มากที่สุด คือ พูดคุยกัน/อธิบายทุกครั้งที่นักเรียนใช้ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ พูดคุยกัน/อธิบายค่อนข้างบ่อย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และ ลำดับที่ 3 คือ พูดคุยกัน/อธิบายบ้างเป็นบางครั้ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อผู้สอนหรือให้คำแนะนำปรึกษาการใช้สื่อดิจิทัล ในเชิงเทคนิคและเนื้อหาแก่นักเรียน พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นที่ผู้สอนหรือให้คำแนะนำปรึกษาการใช้สื่อดิจิทัล ในเชิงเทคนิคและเนื้อหาแก่นักเรียน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ครูหรือครูพี่เลี้ยง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 รองลงมา คือ พ่อแม่/ผู้ปกครอง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ ลำดับที่ 3 คือ พี่หรือญาติที่อายุมากกว่า จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อรูปแบบการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนแก่นักเรียน พบว่า ครูปฐมวัยมีความคิดเห็นว่าการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนแก่นักเรียน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ใช้สื่อดิจิทัล เช่น ภาพ คลิป หรือแอนิเมชันเป็นสื่อนำเข้าสู่บทเรียน/ประกอบการเรียนการสอน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมา คือ ใช้สื่อดิจิทัลส่งไฟล์ใบงาน แบบฝึก หรือการบ้านให้ผู้ปกครองเพื่อส่งต่อไปยังนักเรียน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และ ลำดับที่ 3 คือ ใช้สื่อดิจิทัลส่งภาพ คลิปเนื้อหาประกอบการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองเพื่อส่งต่อไปยังนักเรียน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อข้อกังวลต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอป ของนักเรียน พบว่า มีความคิดเห็นที่ข้อกังวลต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอป ของบุตรหลาน มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนหรือกิจวัตรประจำวัน คือ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมา คือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย/จิต จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และ ลำดับที่ 3 คือ ติดอุปกรณ์/สื่อดิจิทัลหรือแอป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7

### สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมขณะที่บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล โดยผู้ปกครองดูอยู่ห่าง ๆ ในระยะสายตา และผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเมื่อบุตรหลานต้องการ

การมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยต่อการใช้อุปกรณ์/สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า ครูคอยให้คำแนะนำเมื่อเด็กปฐมวัยต้องการ เด็กปฐมวัยใช้โดยมีครูคอยกำกับดูแลตลอดเวลา และใช้โดยมีการกำหนดเป้าหมาย เลือกลง และตัดสินใจร่วมกัน

### การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมขณะที่บุตรหลานใช้สื่อดิจิทัล ในระดับที่ ผู้ปกครองดูอยู่ห่าง ๆ ในระยะสายตา และผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเมื่อบุตรหลานต้องการ สอดคล้องกับ ชนิพรพรณ จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร, และอภิศิ ไชยกาล (2560) ซึ่งกล่าวถึงการมีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครองในการใช้สื่อดิจิทัล ว่าไม่ควรทิ้งให้เด็กใช้หรืออยู่กับสื่อเทคโนโลยีตามลำพัง เนื่องจากการใช้สื่อเทคโนโลยีในฐานะของเครื่องมือที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กที่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขสำคัญ คือ มีผู้ใหญ่เป็นผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีร่วมกับเด็ก รวมถึงควรสังเกตการใช้สื่อเทคโนโลยีของเด็ก เพื่อตรวจสอบว่า เด็กได้ใช้ในลักษณะที่เหมาะสม รวมทั้งให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ และยังสอดคล้องกับ Laurel Bongiorno (2020) ได้กำหนดข้อแนะนำในการใช้ สื่อดิจิทัลสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ว่าควรมีส่วนร่วม (be involved) เพื่อใช้เป็นวิธีเชื่อมความสัมพันธ์กับบุตรหลาน และมีส่วนร่วมด้วยกันในการใช้เสมอ รวมถึงต้องเป็นนักวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ของลูก ต้องพิจารณา ตัดสินใจเรื่องเวลาอยู่หน้าจอ ให้ดูสิ่งที่พวกเขาดูและดูร่วมกับบุตรหลานเพื่อช่วยให้เด็ก ๆ ประมวลสิ่งที่ชม ทั้งพิจารณาคุณค่าของแอปพลิเคชันที่เลือกให้เด็ก ๆ และใช้แอปพลิเคชันร่วมกัน ภายใต้การตัดสินใจที่ดี และเลือกโดยมีเจตนา ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ Oliemat, Ihmeideh, & Alkhalwaldeh (2018) ซึ่งได้วิจัย เรื่อง The Use of Touch-screen Tablets in Early Childhood: Children's Knowledge, Skills, and Attitudes Towards Tablet Technology ว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยเป็นผู้กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้แท็บเล็ต และเด็กปฐมวัยต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำจากผู้ปกครองของพวกเขาในขณะที่ใช้แท็บเล็ต และสอดคล้องกับ ชุตติมา เล็กพงค์ และปณัฐชนัน จารุชัยนิวัฒน์ (2561) ซึ่งศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์กับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์กับเด็กวัยอนุบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้นั้น ผู้ปกครองปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้คำแนะนำเมื่อเด็กขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้งาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยคอยให้คำแนะนำเมื่อเด็กปฐมวัยต้องการ เด็กปฐมวัยใช้โดยมีครูคอยกำกับดูแลตลอดเวลา และใช้โดยมีการกำหนดเป้าหมาย เลือก และตัดสินใจร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Chip Donohue & Roberta Schomburg (2017) ต่อการมีส่วนร่วมของครูในการใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย ว่าครูควรเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านสื่อ เนื่องจากเด็กเล็กต้องการผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้เป็นที่ปรึกษาด้านสื่อที่มีความกระตือรือร้น เพื่อแนะนำพวกเขาอย่างปลอดภัยในยุคดิจิทัล ทั้งยังใช้สื่อเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับวัย และให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีประเภทปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นปลายเปิด ซึ่งเป็นสื่อที่เด็กต้องใช้ความคิด ต้องแก้ปัญหาและตัดสินใจ และครูยังต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน เช่น จัดวางคอมพิวเตอร์เป็นมุม ให้เด็กใช้และทำงานร่วมกันด้วย และยังสอดคล้องกับ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ซึ่งได้จัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติไว้ว่า 1) ครูควรมีการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็ก ขณะใช้สื่อเด็กมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับครูกับเพื่อนเด็กด้วยกัน 2) ครูควรเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เช่น พฤติกรรมที่ดีในการใช้โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตต่อหน้าเด็ก การเลือกดูรายการที่มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก การวางกฎกติกาที่ชัดเจนและการกำหนดเวลาในการใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมกับวัย ซึ่งเป็น การสร้างรากฐานระเบียบวินัยให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

(กุลชาติ พันธวรกุล และเมษา นวลศรี, 2562) และ3) ครูและผู้ปกครองควรมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน โดยผู้ปกครองและครูควรมีรูปแบบการเลี้ยงดูในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เด็กเชื่อฟังและไม่เกิดความสับสนในการปฏิบัติตาม มีความชัดเจน จริงจังกับสิ่งที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ (แพรวพรรณ สุริวงศ์, 2558) สะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของครูต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งครูควรตระหนักถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีและตระหนักถึงจุดประสงค์ของสื่อเทคโนโลยีในการช่วยพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อของเด็กด้วย (Vodopivec, 2011)

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ให้มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัยที่ถูกต้อง เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
2. ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารสำหรับครูปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับเด็กปฐมวัย
3. ควรบูรณาการการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ภายใต้การมีส่วนร่วมซึ่งกันระหว่างผู้ปกครองเด็กปฐมวัยและครูปฐมวัย

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสังเคราะห์หรือพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ
2. ศึกษาการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ สำหรับเด็กปฐมวัย
3. ศึกษาการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูปฐมวัยต่อการใช้สื่อดิจิทัลของเด็กปฐมวัยไปใช้ทดลองและวิจัยหาประสิทธิภาพ

## เอกสารอ้างอิง

- กุลชาติ พันธวรกุล และเมษา นวลศรี. (2562). เด็กปฐมวัยกับการเป็นพลเมืองดิจิทัล: โอกาสหรือความเสี่ยง. *วารสารครุศาสตร์สาร*, 13(1), 89-112.
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2566, จาก [https://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/3/21360\\_1\\_1551673939193.pdf](https://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/3/21360_1_1551673939193.pdf)
- ชนิพรรณ จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร, และอภิรดี ไชยกาล. (2560). *วิกฤตปฐมวัยและแนวทางแก้ไข ผลงานการศึกษา รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเด็กปฐมวัยไทยและแนวทางในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : พลัส เพรส.
- ชุตินา เล็กพงศ์ และปณัฐชนัน จารุชัยนิวัฒน์. (2561). บทบาทของผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์กับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 31(3), 71-81.
- แพรวพรรณ สุริวงศ์. (2558). *สร้างสมองลูก สู่ยุคดิจิทัล*. [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2566,

จาก : <https://www.thaihealth.or.th>

วิเชียร เกตุสิงห์. (2545). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธนู ศรีไสย์. (2551). *สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

American Academy of Pediatrics Council on Communication and Media. (2016). Media and young minds. *Pediatrics*, 138(5), 1–6.

Bongiorno, L. (2020). *Uncharted Territory: 10 Technology Tips for Preschool Parents*. Retrieved December 21, 2020. from <https://www.naeyc.org/our-work/families/technology-tips-for-preschool-parents>

Donohue, C. & Schomburg, R. (2017). Technology and Interactive Media in Early Childhood Programs Young Children. *YC Young Children*. 72(4) (September 2017), 72-78. [Online]. . Retrieved March 17<sup>th</sup>, 2023, Available: <https://www.jstor.org/stable/90013713>

Erikson Institute. (2016). *Technology and young children in the digital age: A report from the EriksonInstitute*. [Online]. Retrieved March 25<sup>th</sup>, 2023, Available: <http://www.erikson.edu/wp-content/uploads/2018/07/Erikson-Institute-Technology-and-Young-Children-Survey.pdf>

National Association for the Education of Young Children & Fred Rogers Center for Early Learning and Children's Media. (2012). *Technology and Interactive Media as Tools in Early Childhood Programs Serving Children from Birth through Age 8*. Joint position statement. Washington, DC: NAEYC; Latrobe, PA: Fred Rogers Center at St. Vincent College.

Oliemat E., Ihmeideh F., & Alkhalwaldeh M. (2018). The use of touch-screen tablets in early childhood: Children's knowledge, skills, and attitudes towards tablet technology. *Children and Youth Services Review*. [Online]. Retrieved May 17<sup>th</sup>, 2023, Available: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0190740917310319>.

Vodopivec, J. L. (2011). Some aspects of teaching media literacy to preschool children in Slovenia from a Perception Standpoint of Teachers and Parents. *Acta Didactica Napocensia*, 4(2), 69–78.